

ОСВІТНІЙ СУПЕРМАРКЕТ

Майстер-клас із формування фінансової компетентності для педагогів

Віра КУРЯЧЕЙ, регіональна тренерка НУШ,
вчителька початкових класів;

Ірина КОВАЛЕНКО, вчителька географії,
економіки та фінансової грамотності,
Криворізька СШ № 9, Дніпропетровська обл.

Формуючи у дітей основи економічних знань, педагоги нерідко стикаються з труднощами. Як пояснити складні речі просто? Яким інструментарієм при цьому слід користуватися? Як заохопливо організувати діяльність учнів з опрацювання непростих тем? Учасники пропонованого тренінгу під керівництвом ведучих опановують різноманітні прийоми, які дадуть їм змогу формувати в учнів фінансову компетентність успішно. Запрошуємо і вас долучитися до такої діяльності.

Мета. Поширювати досвід організації освітнього процесу як педагогічної взаємодії. Спрямовувати діяльність педагогів на розвиток юної особистості, її підготовку до розв'язання завдань життєтворчості з позицій фінансової грамотності та підприємливості. Розкрити можливі способи інтеграції економічних знань у практику початкової школи.

Аудиторія: вчителі початкової школи, керівники РМО.

Тривалість: 3 години.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, картки “Дорожня карта учасника майстер-класу”, картка “Камера схову”, стікери, маркери, аркуші формату А3; монети і бутафорні гроші, скриня, карта скарбів; матеріали для декорування прищепок; набори Лего.

Хід майстер-класу

І. Організаційна частина

1. Вправа “Знайомство”

Ведучий пропонує учасникам обрати будь-яку свою річ, уявити, що вона знає про власника, і від її імені розповісти щось про себе.

2. Вправа “Очікування”

— Шкільний учитель, фінансово грамотний і підприємливий. Чи можливо це в сучасній Україні? У пошуку відповідей пропонуємо завітати на методичний шопінг до освітнього супермаркету. Путівником стане

“Дорожня карта учасника майстер-класу” (див. додаток 1). Розгляньте її. Прошу записати свої очікування від купівлі заявлених у ній товарів.

Учасники заповнюють дорожню карту.

3. Вправа “Звільнення від баласту”

— У повсякденному житті, заходячи до супермаркету, ми тимчасово залишаємо деякі речі у камері схову, щоб вони нам не заважали. Пропоную вам залишити (записати на аркуші) те, що заважатиме сучасному вчителю НУШ (див. додаток 2).

На стікерах учасники записують відповіді та, коментуючи їх, кріплять у спеціально відведеному місці на дошці.

4. Мотивація діяльності

— Формувати уявлення учнів про цінність грошей непросто, оскільки установки з приводу їх закладаються насамперед у сім'ї. Така робота в початковій школі сприятиме інтегруванню дітей у сучасне суспільство, розвитку їхнього творчого потенціалу та креативного ставлення до праці, заохоченню до фінансової й економічної діяльності, в основі яких лежать фінансові звички. Але найефективніша шкільна система формування фінансової грамотності в учнів не спрацює, якщо вчитель сам не має такої компетенції. Тож пропонуємо обговорити низку питань фінансового спрямування у ході тренінгу.

II. Основна частина

1. Ознайомлення з етапами формування фінансової грамотності у дитини

Орієнтовний зміст повідомлення тренера

Формування фінансової грамотності відбувається у кілька етапів.

1. **Знайомство дітей з грошми як фізичними об'єктами** має відбуватися **у віці до 5 років**. У цей період дорослі мають сформувати у малюків такі уявлення:

- що таке гроші та які їхні функції;
- які є види грошей (монети і банкноти);
- між бажаннями і платіжною спроможністю грошей існує взаємозв'язок;
- гроші — це засіб для отримання благ.

2. У віці **6–8 років** діти практично вчаться **поводитися з грошми** і мають засвоїти сутність таких питань:

- які є грошові величини і їхнє співвідношення;
- як самостійно робити покупки в магазині;
- чому кошти необхідно використовувати ощадливо;
- чому слід дотримуватися принципу “спочатку заробляємо — потім витрачаємо”;
- що таке “ціна”;
- як дізнатися ціну товару.

3. Дитину **9–11 років** необхідно вчити **раціонально витрачати** кошти. У цей період варто розвивати такі фінансові навички:

- робити покупки, порівнюючи ціну товарів;
- прорахувати решту;
- співвідносити тривалість заробляння грошей і час на їх витрачання;
- проявляти ініціативу і підприємливість;
- орієнтуватися у вартості речей;
- зводити баланс своїх доходів і витрат.

4. Підлітки **12–14 років** вчаться **планувати витрати та заощадження**.

5. У віці **15–16 років** формуємо уявлення про **необхідність відповідати за своє майбутнє**, зокрема фінансове.

2. Розкриття можливостей інтегрування питань фінансової грамотності зі змістом навчальної програми

— Один з ефективних шляхів оновленого змісту і методів навчання у сучасній початковій школі — тематична інтеграція. Навчальну програму сконструйовано на основі потижневого планування освітнього процесу з окресленням теми тижня й очікуваних результатів за галузями, які вчитель реалізовуватиме.

Виконаймо кілька вправ, що допоможуть зрозуміти, як підприємницька та фінансова компетентності інтегруються у повсякденне життя.

Вправа “Банк емоцій”

— Що означає слово “банк”? Англійською “bank” — лава, зокрема та, на якій раніше розкладали й міняли

монети. Сьогодні це фінансова установа, яка здійснює грошові розрахунки. Банком також називають сховище чогось важливого.

Ведучий пропонує учасникам обрати смайлик, який відповідає настрою, і покласти його у “банк емоцій”. Після того, як учасники виконають завдання, пояснює, що всі свої емоції вони сьогодні зібрали до своєрідного “сховища”. Проведення аналогічної вправи зі школярами допомагає вчителю дізнатися, хто сьогодні потребує особливої уваги, і хто може поділитися з однокласниками своїм добрим настроєм. Цю вправу варто виконувати і наприкінці дня, аби порівняти результати.

Вправа “Крісло автора”

Ведучий пропонує обговорити у “кріслі автора” 5 запитань — учням їх представляють по одному на кожен день тематичного тижня.

Орієнтовний перелік запитань

- Що ми знаємо про гроші?
- Чи кожна людина може бути підприємливою?
- Як знаходити ідеї та можливості?
- Як здійснити задумане?
- Як отримати високі результати?

Гра “Монетка” (робота у групах)

— Чи колекціонуєте ви що-небудь? Колекціонування монет різних часів та країн називають нумізматику, а купюр, тобто паперових грошових знаків (банкнот, цінних паперів, кредитних документів тощо) — боністику. Спробуємо і ми долучитися до цього хобі. Пригадайте, як називають грошові знаки різних країн. (*Відповіді учасників.*)

— Об'єднайтеся у чотири команди. Дайте їм назви грошових одиниць.

Перший учасник кладе монету на вказівний палець, тримаючи його горизонтально. Учасники по колу передають монетку на вказівні пальці одне одного — допомагати іншими пальцями не можна. Якщо у когось із гравців монета впаде, він має підняти її, назвати якийсь цікавий факт про монети (або назву монети будь-якої країни) і знову покласти на свій вказівний палець, щоб передати наступному гравцеві. За потреби він може попросити когось із учасників гри дати відповідь замість нього. Перемагає команда, яка першою передасть монетку по всьому колу.

Орієнтовна добірка цікавих фактів

- Американці з першої зарплати зберігають один долар — на щастя.
- У норвезьких і датських монетах є отвори. Раніше їх робили, щоб нанизувати на шнурок і носити на шиї або на поясі, а зараз різні за діаметром і формою отвори допомагають слабозорим людям розрізняти номінал. Крім цього, завдяки їм монети мають меншу вагу, а монетний двір заощаджує чимало металу.

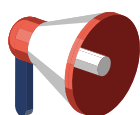
НЕ БАРИТЬСЯ!

Передплатіть на весь навчальний рік журнал
“Учитель початкової школи”

Отримайте надійну фахову підтримку

Акція! На сайті upsh.com.ua/peredplata
передплата на комплект журналів
“Учитель початкової школи” + “Джміль”
зі знижкою **-20%**

Індекси для передплати на пошті:

68604 комплект “УПШ” + “Джміль”

89869 журнал “УПШ”

+ **якісні е-матеріали до кожного випуску:**

- відео- й аудіоматеріали
- розвивальні вправи
- картки із завданнями
- пам'ятки та презентації
- дидактичні ігри

**Відтепер передплатники “УПШ”
можуть читати журнал онлайн!**

Повні версії всіх публікацій —
на сайті upsh.com.ua